כאבני בית קולים · מכאן לר"ח דאין שם ע"ז מרקולים אלא קולים כדאמרינן הכא והא דקרי ליה בעלמא מרקולים דייטו חילוף קולים דהם קורים קולים לגון שבת וחכמים החליפו לגבלי לגון לנגב וקלא (תהלים מד) ומר הוא חילוף כמו מר דשמועה דפרזלא דהנחל בתרא (ב"ק קיג:)* :

אחר הנפה · מקום שמשתמרות קלח לבל מלא במקום שאין משתמר כלל ודלי לבידה היא ונתייאשו הבעלים כיון שאין בה סימן ולא מיירי הכא במשתמר לגמרי מדפריך בגמרא ולהלן קאי סימן לומר ויטול ויכריז ובמקום המשתמר לפני' יש בו סימן לא יגע בו דהא תנן מלא כלי סומן בחפשה לא יגע בו ובים בו סימן מיירי מדקתמר ואם מגולה יטול ומכריז וכן לעיל (דף כד·) לתמר מלא לבידה אם רוב ישראל חייב להכריזו ר"ל בים בה סימן מיירי ומוקי לה בסומן בחפשה ומלך עליה לפטותה לבל אם לא נמלך לא יגע בה ולרבה דלתמר מקום הוי סימן נקט גוזלות לתמשוטין דתנ"ע דהוי ספק סימן דחוכא למימר דמעלמא לחמו לא יגע בהן :

ואמר ר' לבא בר זבדא לתמר רב ספק סימן לכתחילה לא יטול · כדמפרש לעיל דלמא סימן לנעניתו : **ואם** נמל לא יחזיר · ים מפרש להייט דוקא כשנמלטו ומולינו לביתו דים לחוס שמא בלו בעלים בתוך כך ולא מלאו מה שהניחו שם ושוב לא יחזרו לנקשה לכך לא יחזיר למקום שנמל לבל אם נמלו ולא זז משם ולחה שלא בלו בעלים בתוך כך יחזיר וכן ים בירושלמי עובדא ברבי לבא בר זבדא לבבא תמרא מכוסה בחפיסה וכסביה לחמא ושלחיל בבי רב לחמרו ליה לאו יהום עבדת לחמר לחו להדדיה ר"ל לא למלא לחמא מריה ולא לבבא חמכחיה ומיהם מיניה ומיהו אם נמל לא יחזיר משמע רק שנעלה ותע"ג דלא הוליכה לשום מקום לא יחזיר ים לפרש למיירי הכא בספק לבידה דלפני' הניחה בעלים שם מדעת דומה שבמהומו דבלא משמר כ"ש קלח מיירי דומיא דמתני' דפל מתני' קלי רבי לבא ולבך אם נמל לא יחזיר להשתא לבידה היא ובמהומה הבעלים וכיון שאם היה יודע שהיא לבידה היה מחויב בהשבחה בלא שום הנאה אם הוא יודע על מי הוא דכיון שהוא משמר קלח לא יחייבוהו הבעלים היכא דהנאה הוי שומר חנם ולרב יוסף שומר שכר עד שהבא ליד הבעלים ולא דמי לזקן ולזה לחמר רבה בפרקין" הכישה נחחייב בה ולחמרין בהשוכר לח הספינה (ב"ב דף פו·) לימר לחמר רבה בבעלי חיים לחמקטינהו ענרי בריחחא לבל בשחר דברים לא היו מעום דזקן לא מיחייב בהשבחה בלל ולבך כי יחזיר למקומה לית מיב בשמירחה וכן לעולחים בפרק הספינה (שם דף פז:) לא מיחייב בלל בנעילה לחבידה מדעת היא ולית מיב בלל בהשבחה לבל הכא אם היה יודע שהיא לבידה היה חייב ליקחה ולהסיעה לבעלים אם היה יודע על מי (נ) הם עמה שהוא ספק אם הגביה חייב בשמירחה כדין לבידה ממש וכן משמע בפרק הספינה (שם) דקלחמר לעולחים לבידה מדעת היא משמע דאם לא היתה לבידה מדעת ר"ש דמחייב בנעילחה ושובדא דירושלמי דקלחמר לחימר לחחא מריה ולא לבבחיה מיניי שמלחו במקום שמחמר לגמרי שלא היתה לבידה ולינה בה הבבה ולבך אי לא הוה לן למימר לחחא מריה יחזיר ספיר וכן משמע דסחם חפיסה ים בו סימן ולי לא הוה משמר לגמרי ר"ש ספיר עשה שנעלה ולמאי לחמר דלאו יהום עבד וכן הא דחניא לקמן (דף נח·) מלא עליה לו קורדום בלד גדר מן זו לבידה ולא יגע בו אפילו ים בו סימן מיירי במקום המשמר אי נמי החם לדעת הוא שם ולא יגע בו אפילו ים בו סימן דדרך פועלים שמניחים מליהן לו קורדומם בלד גדר על לוחה שדה ולפירוש רש"י דפירש דלא יחזיר דליכא למיים דיהיב סימנא דקא דפסיטא דלא יחזיר לבוש לחם שלישו יודע מי הם הבעלים כיון שאין בו סימן :

לשמיך

כאבני בית קולים מהו ת"ש דתניא מצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו, כאבני בית קולים "חיב להחזיר, ואלו הן *אבני בית קולים: ארח מבאן וארח מבאן ואחת על גביהן, תנו רבנן המוצא סלע בשוק ומצאו חבירו ואמר לו שלי היא חדשה היא, נירונית היא, של מלך פלוני היא, לא אמר כלום ולא עוד אלא "אפילו שמו כתוב עליה לא אמר כלום לפי שאין סימן למטבע דאמר דלמא אפוקי אפקה ומאיניש אדרינא נפל: **מתני'** מצא "אחר הנפה או אחר הגדר-גוזלות מקושרים-או בשבילין שבשדות הרי זה לא יגע בהן. *מצא כלי באשפה אם מכוסה לא יגע בו, אם מגולה נוטל ומכריז : **גמ'** מאי מעמא? דאמרינן הנ"י אינש אצנעינהו (ג) ואי שקיל להו ליתי להו למרייהו סימנא בגוויהו הלכך לשבקינהו עד דאתי מריהו ושקיל להו, ואמאי, ליהדי *קשר סימנא: אמר רבי אבא בר זבדא אמר רב 'במקושרין בבנפיהן דכולי עלמא הבי מקטרי להו, ולהדי מקום סימן: אמר רב עוקבא בר חמא "במדדין, אי במדדין, מעלמא אתו ומותרין? איבא למימר מעלמא אתו ואיבא למימר אינש אצנעינהו והוה ליה 'ספק הינוח' *ואמר רבי אבא בר זבדא אמר רב "כל 'ספק הינוח' לכתחילה לא יטול ואם נטל לא יחזיר: מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו, מגולה נוטל ומכריז: ורמינהו מצא כלי טמון באשפה נוטל ומכריז שכן דרך אשפה לפנות אמר רב זביד לא קשיא הא בכובי וכסי הא בסכיני והמניך: בכובי וכסי לא יגע, בסכיני והמניך נוטל ומכריז רב פפא אמר הא והא בכובי וכסי ולא קשיא כאן באשפה העשויה לפנות כאן באשפה שאינה עשויה לפנות, אשפה העשויה לפנות, "אבידה מרעת היא! אלא *באשפה שאינה עשויה לפנות, ונמלך עליה לפנותה בשלמא לרב פפא היינו דקתני "שכן דרך אשפה לפנות, אלא לרב זביד מאי "שכן דרך אשפה לפנות, שכן דרך אשפה לפנות לה כלים קטנים: **מתני'** "מצא בגל ובכותל ישן *הרי אלו שלו, "מצא בכותל חדש: מחציו ולחציו שלו, מחציו ולפנים של בעל הבית, "אם היה משכירו לאחרים אפילו (ג) *בתוך הבית הרי אלו שלו: **גמ'** תנא מפני שכבול לומר לו של אמוריים הן אמו אמורים מצנעי, "ישראל לא מצנעי? לא צריכא

לדשתיך

כאבני בית קולים · מרקולים והיא שם ע"ז ולקמיה מפ' היכי עבדי : מחם מכאן ומחם מכאן · והבעלים חליה על זה וחליה על זה : נירונים היא · נירון קיסר כחוב עליה : **מתני'** מלא לחר הנפה [או לחר הגדר] גוזלות מקושרין · נפה סחימת כחול של עץ לו של קיים : גדר · של לבנים : לא יגע בהן · מעמא מפ' בגמרא : **מכוסה** לא יגע בו · לחון זו לבידה היחה מוחזר עליה בלח חוכל להחעלם דמשמר הוא : **גמ'** כמדדין · ממקום למקום : **מעלמא אתו** · ואין זה היטה ובין לחון בהן סימן בימח הכי חלו שלו : **ואיבא למימר מינים** מגנעינהו · הואיל ומקושרין : **ספק הינוח** · בדבר שאין בו סימן וכ"ש ודאי היטה : **לבתחילה לא יטול** · דאי אקלח לה ליבא למרייהו סימנין למיבב בהו ויפסיד הלבך לא יטול והבעלים יזבו ויבלו ויטלו : **ואם** נמל לא יחזיר · דהא ליבא דיהיב סימנא : **שכן דרך אשפה לינפות** · ואי לא אקיל ליה הלי אשחא לבבוחי יעלנה עבדי לו יבחלל חשוב הלבך לבידה היא ומוחזר עליה : **כובי וכסי** · ממונים מלנעת אותו ולא יגע בהן : **סבינין וסמניך** · שהן בלים קטנים לבבדה הן שהבעלים שם עם לחשפה שהולים מן הבית ונקמן פריך מאי שבן דרך אשפה לפנות: **מבילה מדעת היא** · הואיל ליה לחסוקי מדעתיה שיפנוה : **מיינו דקתני שבן דרך אשפה לפנות** · שהבעלים ממלכים לפנות : **לפנות לה בלים קטנים** · מן הבית אלא מדעת : **מתני'** **מלא בגל** · גל לבבים מחומה שנפלה : **סרי אלו שלו** · בגמרא מפרש : **מפני ולחון**. בחחד מחורי כותל הממוכים לרשות הרבים מלחה מחלי עוביו של סותל ולחון שלו, דלמרינן לחד מבני רשות הרבים נחנו שם ושבח דלחנ"ג דלחמרן לעיל 'ספק הינוח לח יטול' ולחלי-ולחלי הינוח הוא, הא מוקמי' למחני' בגמרא דשמיך טפי לליבא יתום בעלים : **ולחפילו מלא בתוך בבים בו'** · דלא יחוש דמלון ניכחו ובעליו טולחו : **גמ'** **מלא** · גבי גל וכותל יש : **שיכול לומר לו** · לבעל הגל לו לבעל הכותל : **של אמוריים** · שהוריהן לבודיה היו: **ישראל לא מבנעי** · יומלין ולבים לחלי שלו הרי בעל הבית זה מסחמם בה זה בחה בים :

לשמיך

(ע"ז לח, ב"ב נד. ד"ה לחשפחת)

(ב"ב ריש פ' כג' ולקמ"ש כג' רש"י אפילו מצא וכ"ה בפיסקא לקמן כו.)

(לקמן נ:)

(ע"ח נ.)

(לעיל כה.)

(לעיל כו: כג:)

(לעיל כד.)

(לקמן לה:)

הגהות הב"ח

(א) גמ' מני מי אינים מבנעינהו וכ"ה בכ"י : (ב) שם במלבה לחלי ולח : (ג) תום' ד"ה ולחם וכו' לחם היה יודע בל מי הוא עשה : [לעיל כה.]

נושא
מלא כלי באשפה

מקבנ
△ תשובות גיאון סתימה בחקורות בדינו של גאון בשאלה

רבינו חננאל

כתצובה זה למעלה מזה בחקום *) מרוחד . כשולם נתונים בסדר בארץ וחפרש ביניהן . היכי מכרינן אם היו עשויים כמנדלים. אמר רבינא מיבעא מכרינן ויבא בעלילם ויתן סימנם ויטלם. אבני בית קולים בית ע"ז שמה מרקולים עבודתו נרימת אבנים שתים זו בנגד זו ואחד על גביהם. ואם מצא מפבעות כי האי נוונא חייב להכריזו : ת"ר המוצא מלא בשוק ואמר לו חבירו שלי היא נירונית היא פי' כמפבע נירון קיסר היא כו' עד ולא עוד אפי' שמו כתוב עליה לא אמר כלום שאין סימן למפבע דאמרי' אפוקי אפקה ומאחרינא נפל : כתני' מצא אחר הנפה. פי' הנפה סגריזה מלשון יניפו הדלתות וכדתנן בח האגף ולפנים. גוזלות מקשרות או בשבילין שבשדות הרי זה לא ינע בהן ואוקימנא בגדית בהו ם' ן בבמדרין דאיבא למימר מעלמא אתו ואיבא למימר אינש אצנעינהו הרי ליה ספק הינוח לכתחלה לא ישול ואם נפל לא יחזיר. תלמוד ארץ ישראל ר' אבא בר זבדא אשכח חמר מכוסה בחפיסה ונסבינה אתא שאיל לרב אמר ליה לא עברת יאות אמר ליה לא אהדריה אמר ליה לא דניחא אתא מריה ולא אשכחיה ונתאש מינה . פי' מדרין מהלכין מקום מקום כדכתיב אדרם עד בית אלהים . ותנן נמי האשה מדדה את בנה . מצא כלי ספון באשפה לא יגע בו . איני והתניא נטול ומכריז . ושריך רב זביד לא קשיא מתני' בכובי וכסי דמצנעי להו אינשי, בהמנן וסכין דאיבא למימר באמאה שקלינהו בהרי עפרא דביתא וזרקינהו לאשפה ולא ידע שכן דרך בני אדם לכבר הבית ולהשליך העפר לאשפה . *) פי' המנך כלי שיש בו שני ראשים כגון המוזלג שיש לו ג' שינים ודרך בני יון להחזיק התיכת הבשר ולהתיבך עם הסכין ולאכול ונוסל זה שותבך ונותנו לתוך פיו ואין יכול לנענע בבשר כלל משני הוזרמא